

Møteinnkalling S1-2025. Politisk styringsgruppe for Haugalandspakken

Møtested: Microsoft Teams

Møtetidspunkt: 6. mars 2025, kl 09.00-11.00

Saksliste:

1. Godkjenning av agenda
2. Godkjenning av møtereferat S3-2024
3. Oppdatert økonomisk oversikt pr 1.1.25
4. Statusgjennomgang prosjekter i Haugalandspakken
5. Innkomne spørsmål fra Sveio kommune
Eventuelt

Vedlegg:

- Utkast til møtereferat S3-2024

Sak 1: Godkjenning av agenda

Forslag til konklusjon: Saklisten godkjennes

Sak 2: Godkjenning av møtereferat S3-2024

Utkast til referat fra forrige styringsgruppemøte legges ved møteinnkallingen.

Forslag til konklusjon: Utkast til referat godkjennes

Sak 3: Oppdatert økonomisk oversikt pr 1.1.25

Tallene som ligger til grunn for denne saken er foreløpige og ikke revisorgodkjente. Det må derfor tas høyde for at tallene vil kunne endres når endelige tall foreligger. Trolig vil dette dreie seg om mindre endringer, som ikke er beslutningsavgjørende for porteføljestyringen av Haugalandspakken.

Tallene i denne saken vil bli gjennomgått og forklart mer i detalj i selve møtet.

Nøkkeltallene for Haugalandspakken i 2024 og 2023 er vist under:

	2024	2023	Endring
Passeringsinntekter	161 702 504	187 234 874	-25 532 370
Statlige tilskudd	23 934 167	22 623 500	1 310 667
Andre driftsinntekter	182 342	378 733	-196 391
Sum driftsinntekter	185 819 013	210 237 106	-24 418 093
Driftskostnader	18 550 136	23 858 914	-5 308 778
Driftsresultat	167 268 877	186 378 192	-19 109 315
Netto finansposter	40 152 529	36 481 581	3 670 948
Årsresultat	207 421 406	222 859 773	-15 438 367
Avsetning til byggherre («tilgjengelige midler til å bygge for»)	733 482 189	666 919 112	66 563 077

Tabell 1: Nøkkeltall Haugalandspakken 2024 sammenlignet med 2023

Nedgangen i passeringssinntekter forklares med at det var innkreving i bomstasjonene i Karmøy kommune de seks første månedene i 2023. Både passeringssinntektene og driftsinntektene ble snaut 6 millioner kroner høyere enn budsjettet. Videre ble driftskostnadene om lag 5 millioner lavere enn budsjettet, mens finansinntektene ble om lag 15 millioner høyere enn budsjettet.

I styringsgruppemøtet i september 2024 ble styringsgruppen orientert om at pakken styrte mot om lag 25 millioner kroner bedre resultat enn antatt. De endelige tallene viser at årsresultatet ble 26,4 millioner kroner høyere enn budsjettet.

Haugalandspakken hadde pr 31.12.24 ca 733,5 millioner kroner i «Avsetning til byggherre». Dette er kort forklart den summen Haugalandspakken hadde av disponible midler hos Ferde pr 1.1.25 når alt av bankinnskudd, kortsiktig gjeld osv er regnet mot hverandre. Avsetning til byggherre er økt med 66,5 millioner siden 31.12.23, og skyldes i hovedsak at det i 2024 ble tatt inn mer penger enn det ble omsatt for.

I 2024 ble det omsatt for 162,7 millioner kroner i Haugalandspakken. Dette er om lag 100 millioner kroner lavere enn 2023 og 2022 og om lag samme nivå som 2021. Av disse 162,7 millionene var 142 millioner kroner bompenger og 24,4 millioner kroner fylkeskommunale midler i form av mva-kompensasjon. Det statlige forbruket er negativt. I prosjektene Gismarvik-Aksdal og Tveit-Mørkeli skyldes dette at det i 2024 ble hentet inn noe mer bompenger enn det faktiske forbruket, dette vil da korrigeres i 2025. I Frakkagjerdkrysset, som er et rent bompengefinansiert prosjekt, ble det i 2023 brukt 1,2 millioner i statlige midler, dette er da korrigeret i 2024.

	Bompenger	Fylkeskommunale midler (mva)	Statlige midler	Sum
Åkra sør-Veakrossen BT1A	49,8	7,8		57,6
Karmsundgata	39,1	10,9		50,0
Fagerheim-Førland	20,5	3,7		24,2
Salhusveien	6,2	0,9		7,1
Gismarvik-Aksdal	8,5		-1,7	6,8
Rophus	5,9	0,6		6,5
Tveit-Mørkeli	5,0		-0,8	4,2
Føresvikveien	2,8	0,4		3,2
Frakkagjerdkrysset	2,8		-1,2	1,6
Avsluttede prosjekter og riving av bomstasjoner	1,4	0,2		1,6
SUM	142,0	24,4	-3,7	162,7

Tabell 2: Forbruk i Haugalandspakken i 2024 [mill kr]

Pr 1.1.25 hadde Haugalandspakken anslagsvis 1.227 millioner kroner igjen å investere for, med finansieringskilder som vist i tabellen under. De 733 millionene i innskudd/«avsetning til byggherre» er som kommentert på forrige side disponible midler pr 31.12.24, mens de andre tallene i oversikten er prognoser.

Statlige midler	Fylkeskommunale midler (mva-kompensasjon)	Bompenger	Innskudd («avsetning til byggherre»)	Sum
116	128	250	733	1.227

Tabell 3: Investeringsmidler pr 1.1.25 [mill kr]

Haugalandspakkens innkrevingsperiode avsluttes når Bypakke Haugesund og fastlands-Karmøy starter sin innkreving. Det har vært usikkerhet knyttet til når dette vil skje, men det har tidligere vært budsjettert med at dette vil skje høsten 2025. I Bypakkens styringsgruppemøte 6. januar ble det behandlet en sak om å eventuelt øke styringsrammen til byggingen av bomstasjonene. Styringsgruppen fattet da vedtak om at de ikke ønsket dette, men i stedet ønsket at det ble lyst ut ny anbudskonkurranse for tiltaket. Dette medfører utsatt driftsoppstart for Bypakken, og tilsvarende lenger innkrevingsperiode for Haugalandspakken. Nytt tidspunkt for når Haugalandspakken er fortsatt beheftet med noe usikkerhet, men det ligger an til å bli våren 2026.

Prognosene for Haugalandspakkens bompenginntekter fra og med 1.1.25 ligger dermed drøyt 120 millioner kroner høyere enn tidligere. I tillegg ble som nevnt tidligere årsresultatet for 2024 drøyt 26 millioner bedre enn tidligere budsjettert. I sum er dermed bompengeprognosene økt med snaut 150 millioner kroner sammenlignet med den forrige økonomiske oversikten styringsgruppen fikk i 2024.

Disse midlene vil, gitt at de brukes på kommunalt eller fylkeskommunalt vegnett dekke kostnader eks mva, slik at disse ekstra midlene vil øke pakkens økonomiske handlingsrom med om lag 170 millioner kroner.

Den oppdaterte prosjektporteføljen i Haugalandspakken pr 1.1.25 er vist i tabellen under:

Prioritet	Prosjekt	Bompenger/ fylkesmidler	Statlige midler	SUM	
1	Avsluttede prosjekter og riving av bomstasjoner	34		34	Låst portefølje (874 mill)
1	Kollektiv, busstopp og sykkelskur	16		16	
1	E134 Tveit-Mørkeli	105	60	164	
1	Fv547 Åkra sør-Veakrossen, tiltak eksisterende veg og internvegnett	4		4	
1	E39 Gismarvik-Aksdal	66	56	122	
1	Fv47 Fagerheim-Førland	225		225	
1	Fv47 Rophus	28		28	
2	Fv923 Salhusveien	166		166	
2	E134 Mørkeli-Gjerde	110		110	
3	Fv47 Kryssutbedring og trafiksikkerhetstiltak i Sveio kommune	33		33	Buffer (356 mill)
3	Fv4762 Føresvikveien	29		29	
3	E134 Frakkagjerdkrysset	56		56	
3	E134 Ølen-Tveit	22		22	
4	Fv47 Valhall bro	33		33	
4	E134 Etappe 2 av fortau i Etne sentrum	2		2	
4	Foreløpig ufordelt	182		182	
	SUM	1.111	116	1.227	

Tabell 4: Portefølje i Haugalandspakken pr 1.1.25 [mill 25-kr]. Tabellen viser gjenværende prosjektrammer

For sammenligningens skyld er tilsvarende oversikt, pr 1.1.24 slik den ble vist i forrige styringsgruppemøte, vist i tabellen under:

Prioritet	Prosjekt	Bompenger/ fylkesmidler	Statlige midler	SUM	
1	Avsluttede prosjekter og riving av bomstasjoner	16		16	Låst portefølje (1.010 mill)
1	Kollektiv, busstopp og sykkelskur	16		16	
1	E134 Tveit-Gjerde	107	57	165	
1	Fv47 Karmsundsgata	70		70	
1	Fv547 Åkra sør-Veakrossen, tiltak eksisterende veg og internvegnett	62		62	
1	E39 Gismarvik-Aksdal	74	53	127	
1	Fv47 Fagerheim-Førland	243		243	
1	Fv47 Rophus	34		34	
2	Fv923 Salhusveien	170		170	
2	E134 Mørkeli-Gjerde	108		108	
3	Fv47 Kryssutbedring og trafiksikkerhetstiltak i Sveio kommune	32		32	Buffer (202 mill)
3	Fv4762 Føresvikveien	32		32	
3	E134 Frakkagjerdkrysset	57		57	
3	E134 Ølen-Tveit	22		22	
4	Fv47 Valhall bro	32		32	
4	E134 Etappe 2 av fortau i Etne sentrum	2		2	
4	Foreløpig ufordelt	25		25	
	SUM	1.102	110	1.212	

Tabell 5: Portefølje i Haugalandspakken pr 1.1.24 [mill 24-kr]. Tabellen viser gjenværende prosjektrammer

Sammenligner man prosjektporteføljen slik den foreligger nå (tabell 4) med slik den forelå pr 1.1.24 (tabell 5) er følgende endringer gjort

- Alle prosjektrammene er justert fra 24-kroner til 25-kroner. Denne omregningen gjøres i to trinn:
  - Prosjektrammene i 24-kroner var lagt inn med stipulerte vekstprognoser fra 23-kroner til 24-kroner på 4,6 %. Faktisk prisvekst ble på 2,5 %. Endringen fra «stipulerte 24-kroner» til «endelige 24-kroner» innebar for Haugalandspakken en økt handlingsrom på om lag 22 millioner kroner
  - Disse endelige 24-kronene er så gjort om til «stipulerte 25-kroner». Finansdepartementet har fastsatt at prognosen for denne veksten er på 4,5 %. Denne justeringen til 25-kroner innebar for Haugalandspakken 45 millioner kroner i redusert handlingsrom.
- ➔ Totalt innebar de to prisjusteringstrinnene om lag 23 millioner kroner i redusert handlingsrom for Haugalandspakken.
- Prosjektet Karmsundgata er tatt ut av tabellen. Prosjektet ble åpnet i desember 2023 og er dermed å anse som et avsluttet prosjekt. Likevel gjenstår det en del kostnader å betale i prosjektet, og det gjensto pr 1.1.25 ca 19 millioner kroner fra rammen. Disse midlene er lagt inn i samlepotten «Avsluttede prosjekter og riving av bomstasjoner», som er en samlepott for nettopp slike kostnader som naturlig påløper i prosjekter som er åpnet. Dette kan eksempelvis være gjenstående oppmålingsarbeid, gjenstående erversoppgjør, gjenstående oppgjør med entreprenør eller lignende, samt kostnader som vil komme i løpet av prosjektets garantiperiode. Dette er årsaken til at rammen til denne samlepotten nå er på 34 millioner, sammenlignet med 16 millioner i fjor.

Posten «Foreløpig ufordelt» nederst i porteføljen har gått fra 25 millioner i forrige versjon til 182 millioner nå. Årsaken til dette er som beskrevet over først og fremst at Haugalandspakkens innkrevingsperiode nå blir lenger enn tidligere antatt.

Styringsgruppen ble i S3-2024 orientert om at tiltakene i Åkra sentrum styrer mot en høyere kostnad enn rammen. Det ble i møtet stipulert et behov for å øke styringsrammen med 25-30 millioner kroner, og styringsgruppen ba om å bli orientert om det endelige tallet når dette foreligger. Status i prosjektet er at det nå er åpnet og det arbeides med sluttoppgjøret. Endelig kostnadstall vil foreligge til styringsgruppens møte i juni. De stipulerte kostnadsøkningene er ikke hensyntatt i de økonomiske oversiktene, ettersom det endelige tallet ikke foreligger. Men det betyr i klartekst at de 182 millionene som nå ligger i «foreløpig ufordelt» vil bli redusert til i størrelsesorden 150-160 millioner når de endelige tallene på Åkra foreligger.

Forslag til konklusjon: Saken tas til orientering.

Sak 4: Statusgjennomgang prosjekter i Haugalandspakken

Statens vegvesen og Rogaland fylkeskommune orienterer om status på henholdsvis riks- og fylkesvegprosjektene i Haugalandspakken

Forslag til konklusjon: Saken tas til orientering.

Sak 5: Innkomne spørsmål fra Sveio kommune

Ordføreren i Sveio kommune sendte 13.februar to spørsmål til sekretariatet for besvarelse i neste styringsgruppemøte:

Spørsmål 1:

Udengang Rophus - ramme

I førre møte laut me auke ramma til prosjektet på Rophus med 5,4 MNOK. Ny ramme for prosjektet etter auke vart då 39,4.

I Vestavind 24. oktober 2024 kunne av pressemelding frå fylkeskommunen lesa at kontraktverdien er på 24 MNOK eks. mva.

Det hadde vert fint med ei forklaring på kva som inngår i ramma som ein har sett av, då ein opplev ei gryande uro for at vegprosjekt vert svært fordyrande.

Eg vil difor bed om at de set opp ei oversikt som forklarar disponeringa av ramma.

Svar: Vestland fylkeskommune har utarbeidet følgende svar:

Det er forskjell på den totalkostnaden som settes av i Haugalandspakken og entreprisekostnaden/kontraktssummen som oppgis i avisen. Nøyaktig oppsett er det ikke mulig å sette opp av hensyn til den pågående kontrakten med entreprenør, men generelt dekker totalrammen følgende elementer:

1. **Prosjektering:** Ulike undersøkelser (grunnundersøkelser, miljøundersøkelser, trafikkstudier), kartlegginger av eksempelvis fremmede arter etc, innmålinger, utarbeiding av rapporter, søknader, godkjenninger og tillatelser. I sum alt som danner grunnlag for den faktiske prosjekteringen og planleggingen i vegprosjektene
2. **Grunnerverv:** Alle kostnader forbundet med erverv av grunn, grunnerstatning, kompensasjon for tap som eksempelvis avling, samt kostnader med forhandlinger og dokumentasjon-
3. **Byggherrekostnader:** Intern timeføring, prosjektkontor, IT, markering som for eksempel vegåpning
4. **Entreprenør-kostnaden:** Kontraktssum
5. **Uforutsett:** Krav fra entreprenør og nødvendige endringer som krever omprosjektering, endring i kontraktsmengdene, uventede grunnforhold og forsinkelser
6. **MVA.**

Det er da kun punkt 4. i dette oppsettet som er kontraktssummen som er oppgitt i avisen.

Spørsmål 2:

Udengang Rophus – kommunal meirkostnad til VA

I forbindelse med bygging av udgangen til Rophus må ein leggje om den hovudvassleidningen som vart lagt ned i gang- og sykkelvegen i 2011. Kostnaden for omlegginga er no sett til 2,5 MNOK.

Formannskapet i Sveio kommune ber om ei avklaring frå Haugalandspakken på korleis ein har handtert slike ekstrakostnadar for kommunane i andre prosjekt. Er det kommunane som i heilskap har stått for kostnadane, eller har dei blitt heilt eller delvis bakt inn i prosjektkostnaden?

Svar: Rogaland fylkeskommune har utarbeidet følgende svar:

Fordeling av slike kostnader følger av Vegloven. I denne angis det at vegeier, altså fylkeskommunen i dette tilfellet, har eierskapet og råderetten over veg og grunn. Skal det etableres noe i veigrunnen, eksempelvis vann- og kloakkledninger, krever det tillatelse fra fylkeskommunen. Dette følger direkte av vegloven § 32.

Utgangspunktet etter Forskrift om ledninger i offentlig veg § 4 (<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2013-10-08-1212>) er at ethvert ledningsanlegg må omsøkes til vegmyndighetene. Slike tillatelser gis med flere vilkår, herunder blant annet at ledningseier er forpliktet til å flytte eller fjerne sitt ledningsanlegg dersom dette er nødvendig av hensyn til veginteressen. Dette følger også direkte av forskriften § 16, hvor det fremgår at «[l]edningseier er forpliktet til for egen regning å foreta endringer på ledningsanlegg, eller fjerne ledningsanlegget, som følge av vegtiltak, dersom det er nødvendig av hensyn til veginteressen.» Paragrafene 15 og 17 angir videre regler for erstatning og tiltak.

I tråd med dette, er utgangspunktet at kommunens ledningsanlegg ligger på dispensasjon, og kan kreves flyttet av fylkeskommunen dersom det er nødvendig av hensyn til veginteressen (for eksempel ved utvidelse av veg eller andre typer vegprosjekter). Dette vil også gjelde andre lednings- og kabeletater, som eksempelvis Haugaland kraft, Telenor og så videre.

Denne praksisen er rådende også i andre prosjekter i Haugalandspakken. I klartekst betyr det at kabel- og ledningseiere har måttet bekoste flytting av sine kabler og ledninger i de andre prosjektene i Haugalandspakken. Enkelte unntak kan finnes, men dette er det normale prinsippet. Andre aktørers kostnader er ikke bakt inn i Haugalandspakkens styringsrammer: Pakkens styringsrammer angir kun hvilke kostnader som Haugalandspakken skal stå for. Med andre ord vil et prosjekts totale kostnader, inklusive andre aktørers kostnader, normalt vil være betydelig høyere enn Haugalandspakkens styringsrammer.

Forslag til konklusjon: Saken tas til orientering.

Eventuelt